

Nr 156

Av fröken **Ljungberg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statliga allmänna gymnasier m. m.*

(Lika lydande med motion nr 190 i Andra kammaren)

Alltsedan budgetåret 1957/58 har de allmänna läroverkens kostnader för biblioteks- och materieländamål delvis bestridits med statsmedel. Sålunda utgick 1957 statsanslag för ovan angivna ändamål med 35 kr. per elev och år till de läroverk som ägde åtnjuta dylikt. Dessutom erhöll nämnda år biblioteks- och materielkassan vid läroverken i form av hyresintäkter ytterligare två kr. per elev. Statsanslaget till de ändamål vi här åsyftar har under de sex åren, som förflutit sedan 1957, höjts — samtidigt som ovannämnda hyresintäkter försvunnit — så att det innevarande år utgår med 38 kr. per elev och år.

Skolöverstyrelsen föreslår en höjning av nuvarande anslagsbelopp med 7 kr. till 45 kr. per elev och år. På grund av elevantalets minskning i berörda läroverk inskränker sig kostnadsökningen till 80 000 kr. i förhållande till för 1963/64 upptaget belopp. Chefen för ecklesiastikdepartementet beaktar dock inte skolöverstyrelsens förslag och föreslår för sin del sålunda ej ökade medel till bibliotek och materiel. Departementschefen låter i stället elevantalets minskning resultera i en sänkning av anslaget med 760 000 kr. I förhållande till departementschefens förslag innebär alltså skolöverstyrelsens anslagsäskanden en ökning med 840 000 kr.

Starka skäl talar för att medel för biblioteks- och materieländamål anvisas läroverken i enlighet med skolöverstyrelsens förslag.

Trots att statsanslaget innevarande år är tre kronor högre per elev och år jämfört med 1957, har en försämring av läroverkens finansieringsmöjligheter i berörda hänseende inträtt. Det beror bl. a. på att ovannämnda intäkter inte längre disponeras för biblioteks- och materieländamål. Vidare bör framhållas att omsättningsskattens införande och den allmänna penningvärdeförsämringen bidragit till en höjning av priset på böcker och materiel, som icke täcks av den blygsamma anslagsökningen. Än mindre har denna kunnat förbättra standarden.

Jämfört med 1957 har realskolornas elevantal avsevärt reducerats i samband med avvecklingen av denna skolform. Därför har gymnasieelevernas procentuella andel av det totala antalet elever vid de allmänna

läroverken ökats. Gymnasiet kräver en kostsammare materiell utrustning än realskolan. Realskolans avveckling innebär att möjligheterna upphör att »omdisponera» statsanslaget till gymnasiernas fördel, vilket ökar svårigheterna att förse läroverken med böcker och materiel.

Standarden vad gäller bibliotek och undervisningsmateriel är ofta lägre i statsläroverken än i motsvarande kommunala skolor. Skillnaden är påfallande i förhållande till nyetablerade grundskolor. Skall statsläroverken kommunaliseras enligt gymnasieutredningens förslag försättes kommunerna genom denna eftersläpning i en besvärlig situation.

Åberopande vad som sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen må till *Statliga allmänna gymnasier m. m.:*
Omkostnader vad avser Bibliotek och materiel anvisa ett
 förslagsanslag å kr. 5 420 000.

Stockholm den 23 januari 1964

Blenda Ljungberg

Ruth Hamrin-Thorell

Elvy Olsson

Nr 157

Av herr Nyman m. fl., om uppdrag för skolöverstyrelsen att utreda frågor om praktiktjänstgöring.

(Lika lydande med motion nr 203 i Andra kammaren)

Antalet studerande som önskar praktik av något slag ökar för varje år och tenderar att omfatta icke enbart elever vid tekniska skolor utan även andra vid såväl övriga fackbetonade som allmänna skolor. Fackskole- och gymnasieutredningarna har ingående behandlat praktikfrågan, vilken föreslås få ökad vikt och omfattning vid de framtida gymnasiala skolformerna. Den obligatoriska praktiska yrkesorienteringen (PRYO) i grundskolans 8:de klass liksom de ungas önskan att tjäna pengar under ferierna kommer förmodligen att medverka till att ungdomen i framtiden är intresserad av praktikarbete i ökad omfattning.

Redan nu är anspråken stora på näringslivet att bereda praktikanter samsättning. Under tider av knapphet på arbetskraft och så länge det icke funnits större krav på styrd och med skolans undervisning integrerad praktik har näringslivet kunnat i görligaste mån fylla anspråken på miljöpraktik.

Anskaffning av praktikplatser har skett genom Industriens praktiknämnd för blivande ingenjörer och på senare år genom arbetsmarknadsstyrelsens